

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/35/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414203306
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6414203306.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov: H. D. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. XXX, prechodne bytom XXX XX B. X., S. XX, a: L. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX U. XXX, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní otca dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Žiad nad Hronom číslo konania 6P/23/2014-11 zo dňa 19. 03. 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd predbežným opatrením dočasne zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky (výrok I.). Otcovi dieťaťa uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa určeného osobitným zákonom, a to mesačne počnúc dňom právoplatnosti uznesenia, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (výrok II.). Rozhodol, že otec je oprávnený sa s maloletý stretávať každú pármu sobotu v mesiaci v čase od 09.00 hod do 15.00 hod a každú nepármu nedeľu v mesiaci v čase od 09.00 hod do 15.00 hod s tým, že otec je oprávnený a povinný maloleté dieťa v stanovenom čase prevziať pred bytom matky a po ukončení styku na tom istom mieste dieťa matke odovzdať (výrok III.). Matke uložil povinnosť maloleté dieťa vydať otcovi na styk, riadne a včas ho pripraviť a styk otcovi s maloletým dieťaťom umožniť (výrok IV.). Zároveň matke uložil povinnosť podať v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia na Okresný súd Žiar nad Hronom návrh na začatie konanie vo veci samej (výrok V.).

Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonom ustanovenej lehote odvolanie otec maloletého, a to z dôvodu nepravdivosti informácií o jeho správaní sa k matke a k deťom. Nesúhlasil s rozhodnutím okresného súdu pre dôvody, ktoré uviedol vo svojom návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému Adamovi, ktorý odoslal na Okresný súd Zvolen dňa 19. 03. 2014 a ktoré pripojil k podanému odvolaniu ako listinný dôkaz. Žiadal, aby odvolací súd zrušil uznesenie okresného súdu a preveril pobyt dieťaťa a jeho emocionálne správanie u matky aj u otca. Uviedol tiež, že maloletý pri odovzdávaní matke plače, bráni sa k nej ísť, plače aj u matky v mieste jej prechodného pobytu. Maloletý je veľmi citlivý na zmeny, nechce byť s matkou. U otca navštevuje škôlku, kde sa cíti spokojne a má tam kamarátov.

Matka maloletého vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že otec sa o syna nevie postarať. Podľa jej názoru otec podal odvolanie pre jeho urazené ego a tiež preto, lebo nechce platiť výživné, nakoľko toto neplatil ani doposiaľ. Otec nie je ani ochotný chodiť si po syna. Maloletého otcovi do Sebechlieb nosí ona a chodí tam syna tiež vyzdvihovať. Naposledy tam syna zanesla 20. 04. 2014. Potom pri preberaní ju otec aj svokra slovne napádali nadávkami aj pred deťmi a bránili jej zobrať si syna. Musela preto privolať políciu. No aj po príchode polície jej otec bránil syna zobrať, pričom ju odstrčil na zem. Polícia ho potom musela spacifikovať a až následne si syna odvieďa. Toto videli aj jej deti, ktoré musela tíšiť,

lebo sa báli. Otec ju aj deti počas spolužitia stresoval a ubližoval im. Je agresívny a nedokáže ovládať svoj hnev ani pred deťmi ani v prítomnosti polície.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec prejednal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil z týchto dôvodov:

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že matka podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia na okresný súd Zvolen dňa 12. 03. 2014. Podaný návrh matka odôvodnila tým, že od otca sa odsťahovala spolu s maloletým do podnájmu do B. X.. Dôvodom jej odchodu bolo správanie sa otca, ktorý ju psychicky a fyzicky týral, ako aj jej deti - maloletého H. a J., ktorý nie je synom otca. Otec ju ponižoval a pred maloletými deťmi sa jej vyhrážal, že ju zabije mačetou. Toto správanie otca zle vplývalo na jej zdravotný stav a na maloleté deti. Okresný súd rozhodol s poukazom na ust. § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, ods. 2, § 76 ods. 1 písm. b/, ods. 4 OSP. Konštatoval, že je namieste a v záujme maloletého dieťaťa upraviť dočasne pomery maloletého H. k rodičom, keďže maloleté dieťa už býva spolu s matkou v B. X.. Súd sa preto s dôvodmi uvedenými v podanom návrhu stotožnil. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa určeným výživným podľa ust. § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov. Zverenie maloletého dieťaťa do dočasnej osobnej starostlivosti matky, úprava styku otca s maloletým dieťaťom a určenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu predstavuje dočasnú úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a je predpoklad, že v rámci dokazovania o úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu bude súd dopĺňovať dokazovanie.

Otec podaným odvolaním napadol rozhodnutie okresného súdu a tvrdil, že matka v podanom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uviedla nepravdivé údaje. S rozhodnutím okresného súdu nesúhlasil z dôvodov, ktoré uviedol v jeho návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému H., ktorý návrh zaslal na Okresný súd Zvolen dňa 19. 03. 2014. Tento svoj návrh otec pripojil k podanému odvolaniu ako listinný dôkaz a žiadal ním, aby súd maloletého H. zveril do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazal platením výživného. Uviedol v ňom, že matka spolu s maloletým H. a maloletým J., ktorého nie je biologickým otcom, odišla dňa 06. 03. 2014 potom ako mu oznámila, že má iného muža, ktorého ľúbi, akože iba na prechádzku. Tomuto jej odchodu predchádzala hádka a výmena názorov aj s fackou z jeho strany, čo priznáva. Matka zneužila, že mal nohu v sadre, s deťmi odišla a nedala mu vedieť, čo je s H.. Nasledujúci deň matka oznámila jeho matke, že s deťmi odišla, že má iného a že otec maloletého ju zbil, ako aj to, že s deťmi hľadá podnájom. V sobotu 08. 03. 2014 volala matka hneď ráno, že s podnájmom to nevyšlo, a či si môže H. zobrať k sebe. Dohodli sa, že poobede prídu po maloletého jeho rodičia, no o 13.30 hod matka poslala sms jeho matke s tým, že jej je zle a volali k nej sanitku a maloletého nemôže priniesť na dohodnuté miesto. Matka ale nepovedala, kde sa s deťmi zdržuje. Jeho rodičia preto hneď išli do B. X. s tým, že maloleté nájdu a privezú ho. Po príchode do B. X. išli jeho rodičia hneď do domu, v ktorom býva nový priateľ matky C. P.. Boli zhrození, v akých podmienkach tento býva. Obyvatelia domu však zatajovali matku aj jej priateľa a tak jeho rodičia privolali políciu. Aj po príchode polície domáci zatajovali matku a jej priateľa a slovne sa vyhrážali. Matka C. P. potom zrejme svojmu synovi zavolala, lebo asi o 15 min následne prišla matke otca maloletého dieťaťa sms od matky maloletého, že „či jej šibe, čo to robí a že H. už nikdy neuvidia“. Polícia bola pri všetkom. Napokon jeho rodičia odišli domov, lebo polícia im povedala, že sa nedá nič robiť, treba len podať návrh na predbežné opatrenie. Matka maloletého sa ozvala až v nedeľu 09. 03. 2014 večer a oznámila mu, že H. je v poriadku a že ho už nikdy neuvidí. Následne cez políciu zistil, že matka žije v podnájme v B. X., S. XX. Ďalej v tomto návrhu uviedol, že s maloletým H. od jeho narodenia žili v podnájme v jeho rodičovskom dome, s maloletým im pomáhali jeho rodičia. Druhý syn matky, maloletý J. bol problémovým dieťaťom (reč, zaostalosť, opozdenosť vo vývine), preto sa o maloletého H. mal na žiadosť matky starať aj noci. Nakoniec to došlo až tam, že matka deti rozdelila tak, že J. bude jej a H. zas jeho. S matkou maloletého uzavreli manželstvo XX. XX. XXXX a on si osvojil aj maloletého J.. Tvrdil, že matka ho len zneužila ako aj jeho rodičov. Tvrdil tiež, že matka sa nedokáže postarať o seba ani o deti, lebo nevie hospodáriť s finančnými prostriedkami.

Odvolačný súd zistil, že návrh, na ktorý otec poukazuje a ktorý pripojil k podanému odvolaniu bol na Okresný súd Zvolen doručený dňa 21. 03. 2014 a je tam vedený pod sp. zn. 5P/85/2014. Na Okresný súd Zvolen bol dňa 08. 04. 2014 doručený aj návrh matky a táto vec je vedená pod sp. zn. 7P/14/2014. Odvolačný súd zistil, že obe uvedené veci majú byť postúpené Okresnému súdu Žiar nad Hronom.

Podľa § 74 ods. 1 OSP, pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Účelom občianskeho súdneho konania je zabezpečiť ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov nielen spravodlivú (viď bližšie § 1 OSP), ale tiež účinnú a rýchlu (viď bližšie § 6 OSP). Občiansky súdny poriadok vychádza z toho, že pre dosiahnutie tohto účelu nestačí vždy vyčkávať až do právoplatného rozhodnutia vydaného v konaní začatom podľa jeho tretej časti. Pomery účastníkov totiž neraz vyžadujú prijatie účinných dočasných opatrení, ktoré majú len prechodný charakter. Takýmito opatreniami sú (o. i.) predbežné opatrenia.

Predbežné opatrenia sú predbežnými predovšetkým v tom zmysle, že ich možno nariadiť pred ako aj po začatí konania. Ich predbežnosť spočíva tiež v tom, že sa nimi neprejudikujú práva účastníkov, ani tretích osôb. Predbežné opatrenie možno nariadiť v každej veci, o ktorej sa môže konať v občianskom súdnom konaní, teda aj vo veciach starostlivosti súdu o maloletých. Nariadenie predbežného opatrenia nie je možné vtedy, ak sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie. Pri predbežnom opatrení, predpokladom ktorého je potreba urýchlenej dočasnej úpravy pomerov účastníkov, sa súd spravidla nevyhne tomu, že ním nariaďované predbežné opatrenie bude mať - hoci aj len dočasne - zhruba rovnaký obsah, ako rozhodnutie vo veci samej; nesmie však nariadiť také predbežné opatrenie (predbežné opatrenie takého obsahu), ktorým by znemožňoval alebo mimoriadne sťažoval obnovenie pôvodného stavu.

Nariadenie predbežného opatrenia má dočasný charakter. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia o veci, a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. OSP). Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Keďže sa procesné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia iba osvedčujú, a to spravidla listinami, nie je súd pred rozhodnutím o predbežnom opatrení povinný vytvoriť účastníkom konania procesnú možnosť vyjadriť sa k obsahu listín, z ktorých vyvodzuje závery o splnení predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia.

Podľa § 76 ods. 1, predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby

a) platil výživné v nevyhnutnej miere;

b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Preskúmaním veci sa odvolačný súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia prvostupňového súdu (ust. § 219 ods. 2 OSP) a v podrobnostiach odkazuje na dôvody v ňom uvedené. V danom prípade boli splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia. Maloletý toho času žije so svojou matkou v B. X., kam sa presťahovali po vzájomných nezhodách s otcom dieťaťa. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 24. 04. 2014 vyplýva, že k dátumu jej vypracovania bolo vykonané šetrenie v rodine matky a bolo zistené, že matka spolu s jej dvoma maloletými deťmi žije v prenajatom dvojizbovom byte. Spolu s nimi žije matkin priateľ p. C. P.. Byt je zariadený starším nábytkom a hygiena v domácnosti je na veľmi dobrej úrovni. Maloleté deti majú samostatnú izbu, majú dostatok šatstva aj

hračiek. Matka v čase šetrenia mala pre deti navarené jedlo a v chladničke dostatok potravín. Matka pracuje na dohodu ako upratovačka a v čase, keď je v práci sa o maloletého H. stará opatrovatelka p. T. K.. Maloletý J. navštevuje základnú školu v Z., kde sa aj stravuje. Maloletý H. sa so svojim otcom stretával nepravidelne, ale po vydaní predbežného opatrenia došlo k incidentu a otec matke odmietol maloletého syna vydať. Matka uviedla, že na otca podala dňa 20. 04. 2014 trestné oznámenie. Maloletý H. po návrate od otca podľa udania matky odmietal potravu a vodu. Kolízny opatrovník konštatoval, že starostlivosť o maloletého H. a o jeho brata J. zabezpečuje matka na požadovanej úrovni a v prospech oboch maloletých detí.

Cieľom predbežného opatrenia je len dočasná úprava pomerov účastníkov konania; nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi subjektmi. Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia môže rozhodnúť aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania (§ 75 ods. 6 OSP); nevykonáva dokazovanie tak, ako sa uskutočňuje pri prejednávaní a rozhodovaní vo veci samej, ale vychádza zo samotného návrhu, zo skutočností v ňom uvedených, prípadne z predložených listinných dôkazov. Odvolací súd preskúmaním návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia a podaného odvolania otca dospel k rovnakému záveru ako súd prvého stupňa, že v danom prípade je v záujme maloletého dieťaťa, aby bol dočasne zverený do osobnej starostlivosti matky. Je zrejmé, že vzťah rodičov maloletého dieťaťa je narušený. Kolízny opatrovník zistil, že matka sa o maloletého H. a jej ďalšieho syna riadne stará. Za daných okolností, pokiaľ sa rodičia nevedia dohodnúť na starostlivosti o maloletého H., mal aj odvolací súd za osvedčenú potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, konkrétne „potrebu dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa“, ktorá je v jeho záujme (§ 75 ods. 2 OSP). Odvolací súd preto uznesenie okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.